

Confessio Augustana

Lördagen den 25 juni 1530 läste kansler Christian Beyer upp lutheranernas trosbekännelse inför den tysk-romerske kejsaren på riksdagen i Augsburg. Många lyssnade uppmärksamt till Beyers tydliga röst, som även nådde ut till dem som trängdes utanför på gården. Den offentliga läsningen gjorde djupt intryck på både vän och fiende.

Trosbekännelsen var resultatet av ett intensivt förarbete. Innehållet var i huvudsak Luthers, redigeringen och den språkliga bearbetningen ett verk av Filip Melanchton. Det är ingen överdrift att påstå, att varje mening i bekännelsen var omsorgsfullt formulerad och vägd på väg. Utan att vålla onödig strid ville man lugnt och sakligt visa att reformationen vilade på äkta biblisk grund.

Betydelsen av Confessio Augustana, som den kom att kallas, kan knappast överskattas. Här framlades inför hela världen en klar bekännelse, som inte bara skänkte lutheranerna en välbehövlig identitet utan också kom att påverka hela den västerländska kristenheten. Någon bekännelse av liknande betydelse har sedan dess inte framkommit. Augustanas födelsedag är väl värd att firas.

Den som i dag bemödar sig att läsa detta åldriga aktstycke finner till sin förvåning, att det inte bara är lättläst utan även märkligt levande och aktuellt. Vad är synd? Hur blir man rättfärdig inför Gud? Vad är kyrkan? Är det lutherskt att gå till bikt? Kan en kristen bära vapen? Får man arbeta på söndagar? Skall kyrkan syssla med politik? Svar på sådana och många andra frågor ges i Augustana. Bekännelsens eget anspråk på att ”den icke innehåller något, som står i strid med den heliga Skrift eller den

allmänneliga kyrkan” (SKB s. 66) är en öppen utmaning till den kritiske läsaren att se och pröva.

Men varför upphöja en trosbekännelse? Räcker det inte med Bibeln, vars ord ändå ingen mänsklig bekännelse någonsin kan överträffa?

Allra först är en bekännelse nödvändig, därför att Gud själv frågar efter den. Han vill höra, vad vi har att säga om det Han har sagt. ”Vem säger då ni att jag är?” frågar Jesus sina lärjungar (Matt. 16:15). En bekännelse är djupast sett kristnas svar på Guds uppenbarelse och gåva i Kristus. En sann trosbekännelse är verkad av Anden, ty ingen kan säga ”Jesus är Herren” annat än i den helige Ande (1 Kor. 12:3).

Bekännelsen är också nödvändig för kyrkan själv. Genom den visar hon både inåt och utåt vad hon står för. Och detta är något som inte kan ersättas av bibelcitat. När kristna t.ex. firar gudstjänst, så samlas de inte bara kring upplästa bibeltexter, utan till stor del kring en förklaring av de heliga orden. Då visar det sig vad kyrkan verkligen bekänner – och om det är bibliskt.

Augustana ger sig ut för att vara en rätt tolkning och sammanfattning av Bibeln. Detta för vår tid så djärva påstående vilar på en ödmjuk och glad visshet om att Skriften är så klar att dess sanning låter sig begripas, fångas och uttryckas av människor. Därför vågade man också fördöma falsk lära och avkräva prästerna ett heligt löfte att predika i enlighet med Bibeln och bekännelsen.

”Våra kyrkor lära endräktigt...” – med de orden börjar Augustana (SKB s. 56). Att kunna säga så i vår pluralistiska tid anses av många vara omöjligt och inte ens eftersträvansvärt. Andra åter suckar uppgivet, att det är en dröm från en förgången tid. Men vi kan inte alls instämma i denna pessimism. Den goda, bibliska bekännelsens kyrka tillhör varje tid. Finns den inte, så är vi kallade att frimodigt upprätta den.

Varje kristen måste fråga sig: Vad bekänner egentligen min kyrka? Varje kristen bör också besinna det faktum att den

kyrka vid vars altare han böjer knä, den kyrkans tro bekänner han inför världen. Vår kyrkotillhörighet är således ingen likgiltig sak.

S. B.

[Lutheranen 3/1977]

Den Heliga Treenigheten

Den kristna kyrkans tro på Gud är en tro på den treenige Guden. Detta är någonting som är svårt för vårt förnuft att acceptera, och vi möter i den kristna kyrkans historia många försök till bortförklaringar. Svårigheten ligger i att Bibeln å ena sidan klart och tydligt lär, att det bara finns en enda Gud (5 Mos. 6:4, 1 Kor. 8:4), men å andra sidan att både Fadern, Sonen och Anden är sann Gud av evighet (Matt. 28:19, 2 Kor. 13:13, Joh. 10:30, Rom. 9:5, Apg. 5:3-4). Förnuftet säger då: Om Fadern, Sonen och Anden verkligen är tre skilda personer, som var och en för sig är Gud, så måste det finnas tre gudar. Detta är t.ex. Jehovas vittnens anklagelse mot kyrkan. Deras slutsats är, att endast Fadern kan vara sann Gud av evighet. Kristus måste vara en skapad varelse och Anden en opersonlig kraft. Så menar man sig ha slagit vakt om Bibelns lära att det bara finns en enda Gud. Men i själva verket har man utifrån förnuftet dragit en slutsats, som kommer i uppenbar strid med vad Bibeln själv säger om Jesus Kristus och den Helige Ande. Bibeln betygar, att Jesus är både sann Gud och sann människa (1 Joh. 5:20, Joh. 1:14), och detta är också helt avgörande för vår frälsning. Om inte Jesus vore både sann Gud och sann människa kunde han inte vara en verklig medlare mellan Gud och människor (1 Tim. 2:5, 2 Kor. 5:19).

Om därför Jehovas vittnen skulle ha rätt – vilket är omöjligt om Bibeln är sann – förstörs hela den bibliska försoningsläran. Kristus är då inte Guds lamm som bär hela världens synd. Hans död på korset var då inte en ställföreträdande tillfyllestgörelse för hela människosläktets uppror mot Gud. Det visar sig också att Jehovas vittnen inte förkunnar något egentligt evangelium

utan endast lagen. När man tagit bort läran om Kristi sanna Gudom har man också tagit bort det trösterika budskapet om syndernas förlåtelse i och genom Kristi död och uppståndelse. Människan måste då själv söka att komma i kontakt med Gud genom sina egna gärningar. Men Bibeln lär oss, att den vägen är stängd alltsedan syndafallet. Vår enda räddning är att tro på Jesu Kristi försoning. Men för att vi skall komma till tro måste den helige Ande utföra sitt verk i våra hjärtan. Han måste överbevisa oss om vår synd och sedan upprätta oss genom evangelium. Om Anden bara vore en opersonlig kraft skulle detta aldrig kunna ske. Men Bibeln lär att Anden är Gud själv, som har makt att väcka oss till nytt andligt liv. Själva kan vi aldrig komma i ett rätt förhållande till Gud, men när Anden vittnar om Kristus genom Ordet och sakramenten kan pånyttfödelsens under ske. Det är då den treenige Guden som verkar, och Han verkar på ett underbart sätt. Tar vi bort läran om treenigheten, så tar vi bort hela kristendomen.

Men skall vi då tro mot allt förnuft? Svaret är, att vi måste inse att vårt naturliga förnuft är förblindat i andliga ting. Förnuftet skall användas inom sitt rätta område när det t.ex. gäller vårt liv på jorden, arbete, studier, vetenskap. Men förnuftet måste alltid underordna sig Guds Ord. Ingen människa kan av sig själv veta vem Gud är, och därför har Han uppenbarat det för oss i Bibeln. Vi får därför barnsligt hålla fast vid vad Ordet säger och tro det som Gud sagt. Och vad Gud säger är det högsta och djupaste förnuft. En gång i härligheten kommer vi också att förstå vad vi här trott på. Till dess får vi falla ned inför det Gudomliga Majestätet och tacka och prisa Honom för att Han har uppenbarat sig i Jesus Kristus på ett sådant enkelt och ringa sätt, att varje fattig, syndig människa kan lära känna Gud och bli evigt salig.

Ära vare Fadern och Sonen och den Helige Ande, såsom det var av begynnelsen, nu är och skall vara från evighet till evighet. Amen.

S. J. (S. Rydh)

[^]

